

Klimatpolitik och finansiella marknader

Samson Mukanjari

AKADEMISK AVHANDLING

som med vederbörligt tillstånd för vinnande av
filosofie doktorexamen vid
Handelshögskolans fakultet, Göteborgs universitet,
framlägges till offentlig granskning
Tisdagen den 28 januari, kl 10.00, i B33,
Institutionen för nationalekonomi med statistik, Vasagatan 1

Göteborg 2020

Sammanfattning

Kapitel 1: Kan marknaden övertrumfa politiken? Reaktionen på Parisavtalet och 2016 års amerikanska val i värden på tillgångar i energisektorn.

Är den globala klimatpolitiken ambitiös? Miljöexperter hävdar att för lite görs. Industrin hävdar å andra sidan att politiken är alltför interventionistisk och varnar för att betydande tillgångar som inte kan användas (så kallade "stranded assets") kan leda till finansiell instabilitet. Vi utvärderar global klimatpolitik genom att studera effekterna på börsvärdet hos företag i energisektorn av för två högprofilerade händelser: valet av president Trump samt klimatavtalet i Paris. För att identifiera aktiekursförändringar till följd av de två händelserna utnyttjar vi effekterna av händelserna på företag inom fossila bränsle-branschen respektive förnybar energi. Med hjälp av "impulse-indicator saturation method" finner vi att båda händelserna hade stora och betydande effekter på värdet av företag med fokus på förnybar energi. Effekterna var positiva av Parisavtalet och negativa för valet av Trump till president. Effekterna på företag inom fossila bränsleindustrin har som väntat motsatta tecken.

Kapitel 2: Klimatpolitik: Effekter av Trump-valet på råvarumarknaderna för fossila bränslen

Det oväntade valet av Donald Trump som Amerikas president betydde en markant förändring i förväntningarna på flera viktiga politikområden såsom företagsskatter, reform av sjukvården och förändringar i invandrings- och handelspolitiken. Inom den fossila bränsleindustrin förväntades miljöreglerna bli väsentligt försvagade. Tidigare studier har visat att valet ledde till ökade vinstförväntningar bland företag i fossila bränslebranschen. Denna artikel syftar till att nyansera bilden och förstå om Trump främst förväntades stödja utbudssidan (kol-gruvor) eller om förväntan snarare var att mer kol skulle användas. Även om både utbuds- och efterfrågesidan ökar vinsten, skulle de ha olika effekter på terminsmarknaden för kol. Vi använder de förväntade förändringarna av klimatpolitiken och andra miljöregleringar till följd av valet av Trump för att identifiera prisförändringar på kolmarknaden. Med hjälp av metoden "event study analysis" identifierar vi stora pris effekter på framtida marknader för kol och naturgas. Under de 21 dagarna efter valet, som inkluderar nominering av Amerikanska Naturvårdsverkets generaldirektör (US EPA), observerar vi en sammanlagd genomsnittlig avkastning på upp till -27% för kol och 19% för naturgas.

Kapitel 3: Koordinerade koldioxidskatter eller striktare NDCer: fördelningseffekter av två alternativ i klimatförhandlingarna

Syftet med den här artikeln är att studera fördelningseffekterna av två olika sätt att stärka Parisavtalet, antingen genom att komplettera avtalet med ett koldioxidpris eller genom att skärpa de nationellt bestämda bidragen (nationally determined contributions, NDCer), som beskriver de nationella målen för minskning av utsläpp av växthusgaser till Parisavtalet. Vi kvantifierar ett antal olika principer för bördefördelning som har föreslagits av representanter från olika länder. Våra resultat antyder att både koldioxidprissättning och skärpta NDCer ger fördelningseffekter som är mindre extrema och därför mer acceptabla än den bördefördelning som följer av genom lika procentuell reduktion, vilket gynnar de mest fossilintensiva ekonomierna, eller lika fördelning per capita, vilket gynnar låginkomstländer som använder mycket litet fossilt bränsle.

Nyckelord: bördefördelning, klimatpolitik, terminsmarknader, fördelning, miljömässig avreglering, Environmental Protection Agency US, EPA, eget kapital, event study, rättvisa, impulse-indicator saturation, internationella klimatförhandlingar, Parisavtalet, Trump

JEL Codes: D63, G14, G41, H41, Q02, Q40, Q41, Q54, Q56

ISBN: 978-91-88199-43-0 (tryckt), 978-91-88199-44-7 (PDF)

Kontaktinformation: Samson Mukanjari, Institutionen för ekonomi, Handelshögskolan, Ekonomi och juridik, Göteborgs universitet, Box 640, 405 30 Göteborg. E-post: samson.mukanjari@economics.gu.se